

Evropa na rozcestí: čas k dokončení evropské politické jednoty

Elmar Brok, poslanec Evropského parlamentu, spolupředseda Spinelliho skupiny v Evropském parlamentu a prezident Unie evropských federalistů

Elmar Brok v úvodu svého vystoupení připomněl zesnulého Helmuta Kohla a podělil se s účastníky zasedání o své dojmy z jeho dlouhotrvajícího osobního přátelství s bývalým kancléřem. Charakterizoval ho jako toho, kdo pro integraci Evropy udělal prakticky možná nejvíc od zániku bipolárního světa. Zmínil se zejména o tom, jak moc byl Kohl odhodlán prosazovat zavedení jednotné měny navzdory mnoha politickým tlakům. „Bylo to příkladem politické statečnosti, která by měla být v dnešní době napodobována v zájmu budoucnosti Evropy“, řekl Brok.

Pak přivítal nedávné volební vítězství rakouského prezidenta Alexandra Van der Bellena, nizozemského premiéra Marka Rutteho a francouzského prezidenta Emmanuela Macrona, které označil jako osobnosti, které neváhaly bojovat za Evropu. „Pro evropskou integraci jsou teď důležité volby v Německu“, dodal. Spojení proevropských sil v těchto klíčových zemích Evropské unie může být podle Broka předpokladem vytvoření evropské politické jednoty.

Elmar Brok dále mluvil o souvislostech Brexitu a o zvolení Donalda Trumpa prezidentem USA. Elmar Brok spatřuje jako jednu z hlavních příčin poklesu důvěry lidí v demokracii a evropský integrační proces ve ztrátě podpory mladé generace, která je důsledkem špatné politiky vůči mládeži a rodině. „My jsme příliš pracovali dovnitř našich organizací a stran, ale málo pro veřejnost a mladé lidi“, řekl. Brok vidí v protikladu k tomu naději ve studentech a mládeži vůbec, které je třeba podporovat. „Nedostatečně jsme se orientovali na jejich výchovu a vzdělávání.“ Zmínil například Erasmus a obdobné podpůrné programy Evropské unie, které propojují smýšlení mladých lidí napříč Evropou. „Ale základ naší politiky musí být v rodině, která stále je základní společenskou jednotkou.“ „Je třeba se spojit s evropsky myslícími a demokraticky orientovanými hnutími a lidmi na celém světě.“

Elmar Brok upozornil také na to, že demokratický svět podlehl po roce 1989 „sovjetismu“, který ovlivnil naši dnešní politickou praxi více než jsme chtěli. „Toho využívá populistická politika extrémních politických stran, ale i Trump v USA.“ V souvislosti se současným evropským politickým kontextem Elmar Brok uznal zprostředkovatelskou úlohu Donalda Trumpa při oživení pozitivního politického vlivu na jednotu Evropy. „Přestože Trumpova

vláda vyjádřila přání vyjednat obchodní dohody s jednotlivými členskými státy Evropské unie, měly by tyto země tento přístup odmítnout, protože budou silnější a získají mnohem více, budou-li se vzájemně podpírat. Měly by učinit totéž i v jiných oblastech“, dodal Brok. Zdůraznil však, že jinak než společně s USA nemůžeme postupovat.

V další části svého projevu se Brok věnoval problému migrace v širším kontextu životního prostředí, chudoby a válek. V Africe a Asii žijí lidé ve srovnání s Evropou v nepředstavitelně bídých podmínkách. „Nezastavíme migraci, pokud nevyřešíme problémy těch zemí, odkud migrace vychází“, řekl a připomněl, jak byly tyto problémy řešeny v minulosti v jiných částech světa, například v Mexiku. „Pro Afriku se stalo zničujícím zhroucení trhu se zemědělskými produkty. Musíme najít nové zdroje obživy lidí na tomto kontinentu.“ Zmínil se také o problému Turecka, které podle něho nikdy nesdílelo evropskou politiku. Ale je tam 4 miliony uprchlíků ze Sýrie, kteří se mohou vydat na cestu do Evropy, takže je důležité mít Turecko na své straně.

Vzhledem k tomu, že terorismus je mezinárodním problémem, je řešení tohoto problému na úrovni EU tím nejmenším, co mohou členské státy udělat. Navzdory opakovaným teroristickým útokům na evropském území si členské státy EU stále nedokáží vzájemně dostatečně důvěřovat při výměně informací, avšak neměly by hledat další důvody pro to, aby v této oblasti spolupracovaly.

Podstatnou část svého vystoupení věnoval Brok ekonomickým problémům současného světa i Evropy, zejména selhání bankovního systému. Upozornil na to, že bankovní krize stále ještě není zcela zažehnána. Informoval, že prezident Macron připravuje návrh zásadní reformy bankovního systému nejen ve Francii, ale v celé Evropské unii. „Euro není věcí vládních politik“, řekl. „Euro je garancí celé Evropské unie, nikoliv pouze Eurozóny.“

V návaznosti na to uvedl, že Evropská unie nemůže mít členy druhé kategorie, a to ani v případě Polska, Maďarska či jiných členských zemí. Varoval také před tím, abychom neztotožňovali vedoucí představitele zemí se zeměmi jako takovými. „Trump není totéž jako celé USA, Orbán není celé Maďarsko, a podobně...“, řekl. „V politické rovině je problém parlamentů, že nepřispívají k jednotě svých zemí, a tím otevírají prostor pro autoritativní politiky.“ Elmar Brok hovořil také o významné roli nadnárodních a mezinárodních organizací při řešení problémů tohoto světa a zdůraznil nezbytnost reformy Organizace spojených národů, která ztratila akceschopnost při plnění úkolů, pro něž byla založena. Věnoval se také bezpečnostní a obranné politice a otázce výše výdajů na obranu.

V závěru svého projevu připomněl 5 scénářů budoucího vývoje Evropy, předložených Junckerovou Evropskou komisí členským státům Evropské unie. Zdůraznil, že pro rozhodování o volbě cesty budoucího vývoje EU bude mít klíčový význam postoj veřejnosti. Z tohoto hlediska podtrhl úlohu sociální dimenze budoucího vývoje Evropské unie, která je vyjádřena Evropským pilířem sociálních práv, který Jean-Claude Juncker navrhl na počátku svého funkčního období ve funkci předsedy Evropské komise. Svoje vystoupení uzavřel slovy: „Nyní jde především o veřejnost. Máme pouhých 12 – 15 měsíců na to, abychom mohli ovlivnit veřejnost v jejím přístupu k Evropské unii, aby podporovala její upevnění na nových základech evropské politické jednoty.“

(Z projevu Elmara Broka na zasedání Federálního výboru Unie evropských federalistů dne 16. a 17. června 2017 v Madridu.)

Zaznamenal PhDr. Karel Schwarz

